



# Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej  
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

## Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Stanisław  
Nazwisko: Suchowolec  
Miejsce urodzenia: Białystok  
Data urodzenia: 13-05-1958  
Imię ojca: Marian  
Imię matki: Bronisława  
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Z zachowanych danych ewidencyjnych wynika, że ksiądz Stanisław Suchowolec w dniu 05.04.1978 został zarejestrowany do nr 44715 przez Wydział IV KWMO w Białymstoku w kategorii TEOK. W ewidencji odnotowano, że duchowny został we wrześniu 1983 wikariuszem parafii św Piotra i Pawła w Suchowoli, figuruje również informacja z dnia 20.02.1985 o objęciu ww. "aktywnym zainteresowaniem operacyjnym" oraz jego przydzieleniu w 1986 roku do parafii Niepokalanego Serca Maryi w Białymstoku. Teczkę TEOK zakończono 22.05.1989 na skutek śmierci kapłana, a materiały zniszczono.</p>		<p>Zapis na kartach ewidencyjnych EOK-6/74, EOK-6/63 z kartoteki księży katolickich MSW, oraz karty Mkr-2 z kartoteki ogólnoinformacyjnej MSW, zapis do nr 44715 z dziennika rejestracyjnego EOK.</p>
<p>Teczka zawiera kopię dokumentacji cenzorskiej sporządzonej przez Okręgowy Urząd Kontroli i Publikacji Widowisk w Białymstoku. W materiałach znajdują się kazania księdza Stanisława Suchowolca wygłoszone w 1985 roku podczas mszy świętych w kościele w Suchowoli. Podczas kazań duchowny wielokrotnie nawiązywał do aktualnej sytuacji społeczno-politycznej w kraju, wielokrotnie krytykując politykę władz PRL, krytykował wprowadzenie stanu wojennego stwierdzając, że w dniu 13.12.1981 "dokonano zamachu na prawo do wolności i zniszczono podstawowe prawa osoby ludzkiej zagwarantowane przez samego Boga", nawiązywał do śmierci ks. Jerzego Popiełuszki jawnie oskarżając o nią władze komunistyczne, które określał mianem "wrogiego systemu", i ludzi "służących obcym interesom". Z dokumentów wynika, że w nabożeństwach uczestniczyli licznie działacze opozycji antykomunistycznej. Okręgowy Urząd Kontroli i Publikacji Widowisk w Białymstoku stenogramy kazań księdza Suchowolca przesyłał do Wydziału Śledczego WUSW w Białymstoku wskazując na łamanie przez duchownego ustawy o kontroli publikacji i widowisk z dnia 31.07.1981.</p>	<p>IPN Kr 745/9.</p>	

---

Akta Sprawy Operacyjnego Sprawdzenia (SOS) krypt. "Kotwica" (nr rej. 39292) prowadzonej w latach 1986-1988 przez RUSW w Białymstoku.

Rozpracowanie dotyczyło grupy działaczy NSZZ "Solidarność", która była zrzeszona przy kościele w Choroszczu i regularnie uczestniczyła w mszach za ojczyznę. Ksiądz Stanisław Suchowolec występuje w notatce analitycznej z 22.10.1986 jako sporządzonej przez RUSW w Białymstoku. Duchowny wskazany jest jako organizator wyjazdu "Duszpasterstwa Ludzi Pracy" na mszę za ojczyznę jaka odbyła się w dniu 19.10.1986 w kościele św. Stanisława Kostki w Warszawie. Akta sprawy złożono do archiwum pod sygn. 4372/II.

IPN Bi 012/1480 (4372/II).

---

Teczka zawiera kopię listu otwartego skierowanego przez działaczy Solidarności we wrześniu 1988 do Rzecznika Praw Obywatelskich oraz odpis oświadczenia w obronie ks. Stanisława Suchowolca w związku z szykanami ze strony władz.

IPN BU 1585/21347 (MSW II 21347, MSW II 36642).

---

Materiały dotyczące rozpracowania krypt. "Goniec" prowadzonego w latach 1986-1989 przez Wydział V WUSW w Białymstoku pod nadzorem Wydziału VII Departamentu V MSW. W aktach sprawy przechodzi osoba księdza Stanisława Suchowolca. Ww. przechodzi w meldunkach operacyjnych Sprawy Operacyjnego Sprawdzenia krypt. "Goniec" z lutego 1989 w których WUSW w Białymstoku informuje centralę w Warszawie o okolicznościach śmierci oraz pogrzebie księdza Suchowolca, jego zaangażowaniu po stronie opozycji oraz podważaniu oficjalnych ustaleń dotyczących śmierci duchownego przez działaczy NSZZ "Solidarność". Materiały zarchiwizowano pod sygn. 4223/II.

IPN Bi 012/1371 (4223/II).

---

Teczka zawiera akta prokuratorskie dotyczące sprawy zniszczenia akt operacyjnych SB dotyczących księdza Stanisława Suchowolca. Wspomniane dochodzenie prowadzono w związku z "ponowną oceną ustaleń dotyczących śmierci ks. Stanisława Suchowolca". Z materiałów sprawy wynika, że akta TEOK dotyczące ww. zniszczono we wrześniu 1989 na podstawie decyzji Dyrektora Departamentu IV MSW. W dalszej części akt odnaleziono protokół przesłuchania Naczelnika Wydziału IV WUSW w Białymstoku Z. Zielonki przeprowadzonego 06.07.1990. W czasie przesłuchania ww. zeznał, że nic mu nie wiadomo na temat działań operacyjnych prowadzonych przez Wydział IV WUSW wobec księdza Suchowolca oraz jego kontaktów z NSZZ "Solidarność". Stwierdził również że teczka TEOK dotycząca księdza została zniszczona po jego śmierci w styczniu 1989.

IPN Bi 3/161 (II DS 11/90)

---

---

Akta prokuratorskie dotyczące znieważenia Jerzego Urbana przez działacza NSZZ "Solidarność" w Białymstoku Leopolda Staweckiego. 13.02.1989 Prokurator Wojewódzki w Białymstoku wszczął śledztwo odnośnie znieważenia rzecznika rządu PRL Jerzego Urbana przez Leopolda Staweckiego - działacza "Solidarności" i doradcę prawnego tragicznie zmarłego księdza Stanisława Suchowolca. W wywiadzie dla amerykańskiej agencji prasowej L. Stawecki zarzucił J. Urbanowi "kłamstwa i celowe wprowadzanie w błąd opinii publicznej" odnośnie okoliczności śmierci duchownego. Działacz "Solidarności" zasugerował przy tym amerykańskim dziennikarzom, że śmierć księdza nie była wynikiem wypadku "ale zbrodniczego zamachu dokonanego przez nieznaną sprawców". Sprawę wniesiono na drogę sądową. W dniu 24.06.1989 Sąd Rejonowy w Białymstoku umorzył postępowanie na zasadzie ustawy amnestyjnej z dnia 29.05.1989.

IPN Bi 3/160 t. 1-2 (II Ds 4/89).

---

Teczka zawiera akta postępowania przygotowawczego dotyczącego okoliczności śmierci księdza Stanisława Suchowolca. W dniu 30.01.1989 Wydział Dochodzeniowo-Śledczy WUSW w Białymstoku wszczął śledztwo w związku ze śmiercią ks. Stanisława Suchowolca wikariusza parafii Niepokalanego Serca Maryi w Białymstoku. Śledztwo od początku prowadzono z góry założoną tezą w której wskazywano, że ww. zmarł na terenie plebanii "wskutek zatrucia dwutlenkiem węgla" spowodowanym przez pożar wywołany wskutek awarii grzejnika elektrycznego, a samo zdarzenie nie miało "charakteru kryminalnego". 26.06.1989 śledztwo zakończono umorzeniem "w związku z nie stwierdzeniem przestępstwa". W materiałach śledztwa znajdują notatki urzędowe, meldunki, dokumentacja fotograficzna miejsca zdarzenia, wycinki z artykułów prasowych dotyczących śmierci ks. Stanisława Suchowolca.

IPN Bi 366/28.